

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W SZCZECINIE

LSZ.411.3.4.2024

Pan
Andrzej Mielcarek
Dyrektor
Bałtyckiego Teatru Dramatycznego
im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie
Plac Teatralny 1
75-729 Koszalin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/24/001/LSZ – Działalność samorządowych instytucji kultury w województwie zachodniopomorskim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie ¹ , Plac Teatralny 1, 75-729 Koszalin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Mielcarek, Dyrektor Teatru ² od 1 września 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Zdzisław Derebecki, Dyrektor Teatru, 1 września 2018 r. – 31 sierpnia 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja i funkcjonowanie samorządowej instytucji kultury. 2. Realizacja zadań statutowych. 3. Realizacja zamówień publicznych. 4. Gospodarowanie środkami finansowymi.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miało to związek z badanymi zagadnieniami.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontrolerzy	1. Adam Milczarek, Specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/68/2024 z 12 kwietnia 2024 r. 2. Aleksandra Młynek, Starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/69/2024 z 12 kwietnia 2024 r. 3. Sylwia Księżopolska, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/115/2024 z 11 czerwca 2024 r.

(akta kontroli str.1-5)

¹ Dalej: Teatr, Instytucja lub BTd.

² Dalej: Dyrektor.

³ 9 września 2024 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Dyrektor podejmował działania dla zapewnienia prawidłowej organizacji i funkcjonowania Teatru, jednak nie zawsze były one skuteczne, rzetelne oraz zgodne z regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa. Teatr prowadził działalność zgodnie z zakresem wskazanym w Statucie. Analizowane postępowania o udzielanie zamówień poniżej 130 tys. zł przeprowadzone zostały zgodnie z obowiązującym w Instytucji Regulaminem udzielania zamówień publicznych. Teatr podejmował skuteczne działania zmierzające do pozyskania wsparcia z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego⁶, w wyniku których uzyskał dwie dotacje na łączną kwotę 379 tys. zł. Dodatkowe środki finansowe pozyskiwał od Organizatora, głównie w formie zwiększonej dotacji podmiotowej oraz dotacji celowych, które zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Sprawozdania rzeczowo-finansowe składano terminowo do Organizatora. Nie dopuszczono do powstania zobowiązań wymagalnych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: powierzenia w Regulaminie organizacyjnym Głównej księgowej, w przypadku nieobecności Dyrektora, zadań zarządzania Teatrem, tj. w zakresie przekraczającym obowiązki i odpowiedzialność określone w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷; niepublikowania na stronie Biuletynu Informacji Publicznej⁸ informacji o naborze kandydatów na wolne stanowiska pracy; niewyceniania i nie wprowadzania nabytych przez Teatr dzieł oraz licencji do ewidencji księgowej jako wartości niematerialnych i prawnych; niezawarcie w umowie na wykonanie aranżacji do spektaklu zapisów dotyczących przekazania autorskich praw majątkowych oraz niezbędnych pól ich eksploatacji; zawarcie z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku Dramaturga umów licencyjnych na odpłatne korzystanie z tekstów sztuki (oraz wypłacenia mu z tego tytułu dodatkowego wynagrodzenie w wysokości 82 tys. zł), pomimo iż zostały one napisane w ramach obowiązków służbowych; nieprawidłowego sporządzania sprawozdania statystycznego z działalności artystycznej i rozrywkowej K-01 za 2021 r.; nie wykonania w wyznaczonym terminie aktualizacji Regulaminu wynagradzania.

Ogłędziny BTD wykazały, że nie zapewniono swobodnego dostępu do wszystkich pomieszczeń ogólnodostępnych osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością, osób w podeszłym wieku oraz rodzin z małymi dziećmi. W szczególności poprzez: zastosowanie pochylni w wejściu na Scenę Dużą o nachyleniu przekraczającym dozwolony % nachylenia, niezapewnieniu osobom ze szczególnymi potrzebami swobodnego dostępu do Sceny „Na zapleczu” (jednej z trzech funkcjonujących). Teatr nie zapewnił urządzeń do audio deskrypcji, a także nie wydzielił w całym budynku BTD: miejsca do pozostawienia wózków; miejsca do karmienia niemowląt oraz toalet przystosowanych dla osób z małymi dziećmi.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: MKiDN.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270; dalej: ustawa o finansach publicznych.

⁸ Dalej: BIP.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Organizacja i funkcjonowanie samorządowej instytucji kultury
Opis stanu faktycznego	1.1 Teatr został powołany z dniem 1 listopada 1953 r.¹⁰. W okresie objętym kontrolą obowiązywał Statut Teatru, nadany 26 kwietnia 2012 r. uchwałą Nr XX/278/2012 Rady Miejskiej w Koszalinie¹¹. (akta kontroli str. 10-14) Obowiązujący w okresie objętym kontrolą Regulamin organizacyjny nadany przez Dyrektora zarządzeniem nr 2/2020 z 27 stycznia 2020 r.¹² (wraz z aneksem nr 1, wprowadzonym zarządzeniem nr 44/2023 z 30 grudnia 2023 r.) został pozytywnie zaopiniowany przez działające przy Teatrze dwa związki zawodowe¹³ oraz Organizatora¹⁴ - zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹⁵. Dokonane zmiany wynikały z wprowadzenia w Teatrze stanowiska kierownika artystycznego w miejsce stanowiska dramaturga. (akta kontroli str. 27-50) Zgodnie z obowiązującym Statutem oraz Regulaminem organizacyjnym, Teatrem zarządzał i reprezentował go na zewnątrz Dyrektor. W przypadku nieobecności Dyrektora w pracy, lub braku możliwości pełnienia przez niego obowiązków służbowych, zgodnie z Regulaminem organizacyjnym jego prawa i obowiązki¹⁶ przekazywano Głównemu księgowemu, wykraczając poza zakres kompetencji głównego księgowego, określonych w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych co opisano w sekcji <i>Stwierdzone nieprawidłowości</i>. (akta kontroli str. 17-21) 1.2 Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wynosiła według stanu na: - 31 grudnia 2021 r.: 323 tys. zł (grunty), 7 658 tys. zł (budynki, lokale), 167 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny), 147 tys. zł (inne środki trwałe), 8 tys. zł (środki trwałe w budowie), 15 tys. zł (wartości niematerialne i prawne); - 31 grudnia 2022 r.: 309 tys. zł (grunty), 7 345 tys. zł (budynki, lokale), 135 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny), 17 tys. zł (środki transportu), 130 tys. zł (inne środki trwałe), 8 tys. zł (środki trwałe w budowie), 7 tys. zł (wartości niematerialne i prawne); - 31 grudnia 2023 r.: 295 tys. zł (grunty), 7 103 tys. zł (budynki, lokale), 105 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny), 60 tys. zł (środki transportu), 115 tys. zł (inne środki trwałe), 8 tys. zł (środki trwałe w budowie), 11 tys. zł (wartości niematerialne i prawne); ⁹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej. ¹⁰ Uchwałą nr 41/353 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie z 15 października 1953 r. zaproponowało nazwę „Państwowy Teatr Nowy”; 22 października 1953 r. Centralny Zarząd Teatrów - Zarząd Stowarzyszenia Upowszechniania Twórczości Artystycznej zmienił nazwę Teatru na „Bałtycki Teatr Dramatyczny w Koszalinie”. ¹¹ Jako załącznik do zarządzenia. Zmieniony 27 maja 2014 r. uchwałą nr XLII/640/2014 Rady Miejskiej w zakresie § 11 Statutu dotyczącego wzoru pieczęci nagłówkowej Teatru. ¹² Jako załącznik do zarządzenia. ¹³ OPZZ „Konfederacja Pracy” Organizacja Związkowa nr 16-037 oraz Organizacja Zakładowa NSZZ „Solidarność”. ¹⁴ Gmina Miasto Koszalin. ¹⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 87, ze zm.; dalej: ustawa o działalności kulturalnej. ¹⁶ § 4 ust. 4 Regulaminu organizacyjnego.

- 31 marca 2024 r.: 291 tys. zł (grunty), 7 025 tys. zł (budynki, lokale), 98 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny), 53 tys. zł (środki transportu), 111 tys. zł (inne środki trwałe), 8 tys. zł (środki trwałe w budowie), 4 tys. zł (wartości niematerialne i prawne).

W badanym okresie Teatr realizował inwestycje dotyczące modernizacji budynku Teatru i węzła ciepłowniczego; dodatkowo zakupiono urządzenia do sterowania oświetleniem scenicznym i przyczepę ciężarową na łączną kwotę 257 tys. zł.

(akta kontroli str. 105, 110)

Powierzchnia działki, na której posadowiony był budynek Teatru wynosiła 3 065 m². Powierzchnia użytkowa budynku wynosiła 2 659,09 m², w tym część artystyczna 744,85¹⁷ m². W budynku Teatru znajdowały się trzy sceny. Widownia dużej sceny, wraz z balkonem dysponowała 356 miejscami stałymi z możliwością dostawienia 26 miejsc, Scena na Zapleczu posiadała 120 miejsc nienumerowanych, Mała Scena dysponowała 60 – 75 miejscami nienumerowanymi w zależności od scenografii spektaklu. Teatr wynajmował od Zarządu Budynków Mieszkalnych w Koszalinie magazyn do przechowywania dekoracji o powierzchni 137,5 m².

(akta kontroli str. 95, 295)

1.3 Liczba osób zatrudnionych w Teatrze w latach objętych kontrolą wynosiła odpowiednio: 56, 55, 55 i 54 (tj.: 54,75; 54,08; 53,75 i 53,75 etatów). Największą grupę pracowników stanowili pracownicy techniczni (powyżej 32%, a w I kwartale 2024 r. - 35%). Stan zatrudnienia pracowników artystycznych w badanym okresie nie ulegał zmianom i wynosił 14 osób (13,75 etatów).

Łączne wynagrodzenie pracowników Teatru kształtowało się następująco:

- w 2021 r.: 3 594 tys. zł, w tym pracownicy artystyczni 991 tys. zł (27,6%); pracownicy techniczni 1 190 tys. zł (33,1%); administracja 1 103 tys. zł (30,7%); obsługa 311 tys. zł (8,6%);

- w 2022 r.: 4 130 tys. zł, w tym pracownicy artystyczni 1 156 tys. zł (28,0%); pracownicy techniczni 1 338 tys. zł (32,4%); administracja 1 289 tys. zł (31,2%); obsługa 347 tys. zł (8,4%);

- w 2023 r.: 4 573 tys. zł, w tym pracownicy artystyczni 1 220 tys. zł (26,7%); pracownicy techniczni 1 505 tys. zł (32,9%); administracja 1 450 tys. zł (31,7%); obsługa 397 tys. zł (8,7%);

- 2024 r. (I kwartał): 1 179 tys. zł, w tym pracownicy artystyczni 297 tys. zł (25,2%); pracownicy techniczni 369 tys. zł (31,3%); administracja 381 tys. zł (32,3%); obsługa 132 tys. zł (11,2%).

(akta kontroli str. 106)

Na podstawie umów cywilnoprawnych (o dzieło, zlecenia) pracę w Teatrze wykonywało: 41 osób¹⁸ (w 2021 r.), 56 osób¹⁹ (w 2022 r.), 59 osób²⁰ (w 2023 r.), 28 osób²¹ (I kwartał 2024 r.). Poniesione z tego tytułu koszty wynosiły odpowiednio: 244 tys. zł, 323 tys. zł, 382 tys. zł oraz 174 tys. zł.

(akta kontroli str. 107)

W badanym okresie zawarto 115 umów zlecenia, w tym 63 umowy (54,8%) z pracownikami zatrudnionymi w Teatrze na podstawie umowy o pracę. Szczegółową

¹⁷ Scena duża 303,1 m², widownia 271,7 m², balkon 71,35 m², mała scena 98,7 m²

¹⁸ 14 osób na umowę o dzieło, w tym dwóch pracowników Teatru oraz 27 osób na umowę zlecenie, w tym 17 pracowników Teatru.

¹⁹ 19 osób na umowę o dzieło, w tym trzech pracowników Teatru oraz 37 osób na umowę zlecenie, w tym 23 pracowników Teatru.

²⁰ 22 osoby na umowę o dzieło, w tym czterech pracowników Teatru oraz 37 osób na umowę zlecenie, w tym 19 pracowników Teatru.

²¹ 14 osób na umowę o dzieło, w tym czterech pracowników Teatru oraz 14 osób na umowę zlecenie, w tym czterech pracowników Teatru.

kontrolą objęto osiem umów zawartych z pracownikami. Zakres prac ujętych w umowach zlecenia nie pokrywał się z zakresem obowiązków pracowników etatowych Teatru.

(akta kontroli str. 383-405, 383-405, 444-445)

1.4. W Teatrze latach w 2021-2022 nie zatrudniano nowych pracowników. W 2023 r. zwolniono dwie osoby i na ich miejsce zatrudniono nowe. Do 31 marca 2024 r. zatrudniono jedną osobę na zastępstwo osoby przebywającej na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.

(akta kontroli str. 95-96, 248)

W Teatrze nie obowiązywały wewnętrzne uregulowania dotyczące zatrudniania kandydatów na wolne stanowiska pracy. W przypadku poszukiwania kandydatów do zespołu artystycznego Teatru, ogłoszenie umieszczano na stronie internetowej Teatru w zakładce Aktualności.

Dyrektor wyjaśnił m.in.: (...) aktorów, (...) chcąc zatrudnić kogoś na takie stanowisko, przeprowadza casting ogłaszany na stronie internetowej Teatru oraz w serwisach internetowych poświęconych teatrowi polskiemu. Zgłoszenia zainteresowanych zawierają poza typowymi informacjami również materiały wideo pozwalające ocenić predyspozycje i umiejętności poszczególnych osób. Wybrane osoby spełniające określone kryteria (np. płeć, przedział wiekowy, typ sceniczny) są zapraszane do zaprezentowania się osobistego we fragmentach ról i w śpiewie. Proces rekrutacji przeprowadza dyrektor wraz z kierownikiem artystycznym, przy udziale przedstawicieli zespołu aktorskiego, przy czym głos aktorów ma charakter doradczy a nie decyzyjny. (...) zakresie pracowników administracji – Teatr na swojej stronie internetowej umieszcza informacje o wolnym stanowisku pracy. Trzeba przy tym zauważyć, że odbywa się to niezwykle rzadko, gdyż fluktuacja kadr w BTD jest minimalna.

(akta kontroli str. 143, 207-208, 253-257)

W przypadku zatrudnienia pracowników na stanowiska administracji, obsługi i techniki ogłoszenie o poszukiwaniu kandydata na stanowisko zamieszczano tylko na stronach social mediów Teatru z ograniczonym zakresem informacji.

Dyrektor wyjaśnił m.in.: (...) zatrudniliśmy akustyka w zastępstwie osoby korzystającej z długookresowego zwolnienia lekarskiego związanego z ciążą. Osoby z odpowiednimi kwalifikacjami szukaliśmy poprzez anonse w mediach społecznościowych. Kryteria, którym miał sprostać kandydat sformułował prowadzący nabór kierownik administracyjny BTD i również on oceniał kandydatów. W efekcie przedstawił osobę, z którą zawarliśmy umowę o pracę na czas zastępstwa i która znakomicie się sprawdza w zakresie postawionych przed nią obowiązków.

(akta kontroli str. 143, 207-208, 242, 244, 249-252)

Badanie prawidłowości procesu rekrutacji wszystkich trzech nowozatrudnionych pracowników wykazało, że rekrutacja na wolne stanowiska pracy była prowadzona z pominięciem obowiązku publikacji informacji o naborach kandydatów do zatrudnienia w BIP²², co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 248)

1.5 W Teatrze nie określono zasad podejmowania przez zatrudnionych pracowników artystycznych dodatkowego zatrudnienia lub zajęć na rzecz innego podmiotu.

Dyrektor wyjaśnił: informuję, iż na tablicy ogłoszeń w siedzibie BTD jest wywieszony komunikat przypominający, iż pracownicy artystyczni powinni informować Dyrektora o wykonywaniu dodatkowego zatrudnienia w innych podmiotach. Koordynator pracy

²² BIP - BIP (btd.koszalin.pl).

artystycznej prowadzi rejestr udzielonych zgód na podjęcie dodatkowego zatrudnienia pracowników artystycznych.

Rejestr wniosków aktorów na pracę poza BDT zawierał trzy wnioski dwóch pracowników artystycznych z 2023 r. Wszystkie zostały rozpatrzone przez Dyrektora pozytywnie.

(akta kontroli str. 114, 242, 245, 294)

1.6 Zarządzeniem nr 555/1857/22 Prezydenta Miasta Koszalina z 26 stycznia 2022 r. (§ 10) uregulowano możliwość otrzymania przez dyrektora instytucji kultury, będącego pracownikiem instytucji artystycznej, dodatkowego wynagrodzenia za podejmowanie dodatkowych zajęć o charakterze twórczym lub artystycznym na rzecz instytucji kultury, w której był zatrudniony. Wpłata wymagała zgody Prezydenta Miasta Koszalina²³. Dodatkowo ww. zarządzenie regulowało możliwość podjęcia przez dyrektora instytucji artystycznej dodatkowego zatrudnienia lub zajęć na rzecz innego podmiotu, które mogły kolidować z wykonywaniem obowiązków wynikających ze stosunku pracy. Było to możliwe wyłącznie za zgodą Prezydenta, udzielaną na pisemny wniosek dyrektora (§ 12).

(akta kontroli str. 259-271)

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 sierpnia 2023 r. dyrektor Zdzisław Derebecki wystąpił pięciokrotnie z wnioskiem o wypłacenie dodatkowego wynagrodzenia za podjęcie dodatkowych zajęć o charakterze twórczym lub artystycznym na rzecz Teatru²⁴. Przedmiotowe zajęcia nie wymagały występowania do Prezydenta o zgodę.

(akta kontroli str. 100-101, 272-288)

Pełniący od 1 września 2023 r. funkcję dyrektora teatru Andrzej Mielcarek, w okresie do 31 marca 2024 r. nie realizował dodatkowych zadań wobec Teatru, ani na rzecz innego podmiotu, które wymagałyby wystąpienia do Prezydenta o zgodę.

(akta kontroli str. 101, 667, 670)

1.7 W Teatrze nie podejmowano działań w celu pozyskania wolontariuszy i współpracy z nimi. Dyrektor wyjaśnił, że Teatr nie planuje w najbliższym czasie pozyskania wolontariuszy i podjęcia współpracy z nimi.

(akta kontroli str. 96, 242, 244)

1.8 Teatr w okresie objętym kontrolą podejmował działania w celu pozyskiwania przychodów własnych, innych niż dotacja podmiotowa Organizatora. Każdego roku składano trzy wnioski o dotacje celowe: dwa do MKiDN oraz jeden do Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego²⁵.

W 2021 r. nie otrzymano dofinansowania; w 2022 r. otrzymano dofinansowanie z MKiDN w ramach programu Teatr na projekt pn. „XIV Koszalińskie Konfrontacje Młodych m-teatr 2023” w wysokości 122 tys. zł. W 2023 r. otrzymano dotację celową inwestycyjną w ramach programu Infrastruktura Kultury na projekt pn. „Modernizacja Sali widowiskowej Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w Koszalinie (wymiana foteli teatralnych i wykładzin” w wysokości 275 tys. zł.) Złożony w 2023 r. wniosek do Instytutu Teatralnego był w trakcie rozpatrywania.

(akta kontroli str. 109)

1.9 Ostatnią inwentaryzację wartości niematerialnych i prawnych przeprowadzono 19 marca 2024 r. według stanu na 31 grudnia 2023 r., która obejmowała pięć wartości: system sprzedaży biletów IKSORIS, stronę internetową www, oprogramowanie do

²³ Dalej: Prezydent.

²⁴ Dwukrotnie w 2021 r. reżyseria spektaklu „Lokomotywa. Nie dla dzieci” oraz udział w komisji artystycznej festiwalu 12.KKM „m-teatr”, trzykrotnie w 2022 r. reżyseria spektaklu „Martwa natura”, udział w spektaklu „Martwa natura” w charakterze aktora oraz reżyseria spektaklu „Królowa śniegu”.

²⁵ Dalej: Instytut Teatralny.

projekcji multimedialnych RESOLUME, oprogramowanie Windows Server Standard oraz licencję Visualnet - system biletowy.

(akta kontroli str. 429-431)

Umowy o dzieło rejestrowane były w ogólnym rejestrze umów, a zakup licencji do wydarzeń artystycznych Teatru dodatkowo był ewidencjonowany w prowadzonym przez kierownika artystycznego rejestrze umów licencyjnych, zawierającym dane dotyczące: tytułu spektaklu, do którego obowiązywała licencja, daty premiery spektaklu, numerów umów licencyjnych, okresu ich ważności oraz wysokość honorarium.

Nie przeprowadzano inwentaryzacji posiadanych w Teatrze licencji zakupionych na potrzeby działalności artystycznej Teatru. Zakupione dzieła i licencje nie były wyceniane i wprowadzone do ewidencji księgowej wartości niematerialnych i prawnych, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 143, 208, 450-460, 553-554)

W Teatrze nie wprowadzono wewnętrznych procedur regulujących nabywanie i zbywanie autorskich praw majątkowych.

Dyrektor wyjaśnił m.in.: (...) *Teatr stosuje się ściśle do zasad wynikających z Ustawy prawo autorskie i prawa pokrewne*.

(akta kontroli str. 143, 208)

W badanym okresie w Teatrze zawarto 69 umów²⁶ z przeniesieniem autorskich praw majątkowych. Badanie ośmiu umów (11,6%) na łączną kwotę 85,3 tys. zł wykazało, że:

- pięć umów²⁷ dotyczyło skomponowania muzyki do spektakli²⁸, w tym dwie dodatkowo rozszerzono o wykonanie aranżacji i przygotowanie aktorów do spektaklu, zawierały zapis o wyrażeniu zgody dla Teatru przez przyjmującego zamówienie na korzystanie i rozporządzanie dziełem, będącym integralną częścią spektaklu, w całości i we fragmentach, nieograniczone w czasie i przestrzeni. Zgodnie z zapisami umów korzystanie z praw następowało na cały czas trwania eksploatacji spektaklu; wyszczególniono pola eksploatacji;
- dwie²⁹ umowy zawarte zostały na przygotowanie projekcji multimedialnych do spektaklu³⁰ oraz napisanie książki z okazji jubileuszu 70-lecia BTD³¹. Umowy zawierały przeniesienie na Teatr, z chwilą przyjęcia dzieła, wszelkie prawa do niego, a w szczególności prawo do korzystania z dzieła na całym świecie, w najszerszym zakresie dopuszczalnym przez prawo; wyszczególniono pola eksploatacji;
- jedna umowa³² została zawarta m.in. na wykonanie aranżacji³³, nie zawierała zapisu o wyrażeniu zgody dla Teatru przez przyjmującego zamówienie na korzystanie i rozporządzanie dziełem ani zapisów na korzystanie z autorskich praw majątkowych do dzieła, nie wskazano pól eksploatacji dzieła, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 107, 432-449, 660, 665)

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym do zadań aktorów (§ 24) należało uczestnictwo w przedstawieniach zgodnie z planem repertuarowym Teatru, w siedzibie Teatru i poza jego stałą siedzibą oraz udział w sesjach zdjęciowych, nagraniach, rejestracjach i transmisjach dla celów promocyjnych archiwalnych.

²⁶ 14 umów w 2021 r.; 19 umów w 2022 r.; 22 umowy w 2023 r. i 14 umów w I kwartale 2024 r.

²⁷ Umowa o dzieło nr UOD/29/2021, UOD/31/2021, UOD/9/2022, UOD/35/2022, UOD/5/2024.

²⁸ pt. „Bajka”, „Pinokio”, „Makbet”, „Seksapil”, „Królowa Śniegu”.

²⁹ Umowa o dzieło nr UOD/56/2023, UOD/24/2024.

³⁰ pt. „Bóg mordu”.

³¹ pt. „Jak hartowała się scena”.

³² Umowa nr UOD/12/2023

³³ pt. „Darcie pierza”.

Teatr zawarł z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku Dramaturga umowy licencyjne z 28 maja 2021 r.³⁴ i z 21 sierpnia 2023 r.³⁵ na korzystanie z tekstu sztuki napisanego w ramach obowiązków służbowych, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 37, 553-554, 604-609)

W Teatrze nie istniały wewnętrzne procedury regulujące utrwalanie, rozporządzanie i korzystanie z fonogramów lub wideogramów utworów lub ich artystycznych wykonań oraz tworzenia i eksploatacji utworów audiowizualnych, Dyrektor wyjaśnił m.in.: *Teatr zawiera trzy rodzaje umów z autorami (...) chronionymi przez Stowarzyszenie Autorów ZAiKS (...) chronionymi przez Agencję Dramatu i Teatru (...) indywidualne umowy licencyjne pomiędzy Teatrem a autorami (...) zawarte są w nich szczegółowe zapisy dotyczące utrwalania, reklamowania i archiwizowania spektaklu (...). Teatr nie korzysta z innych pól eksploatacji utworów (...), w Teatrze nie ma wewnętrznych procedur regulujących te zagadnienia. Wszystkie formy i zasady powstawania i eksploataowania form audiowizualnych opisane są bowiem szczegółowo w trzech powyższych rodzajach umów.*

W Teatrze nie zostały wprowadzone wewnętrzne uregulowania dotyczące rozpowszechniania wizerunku pracowników artystycznych oraz wynagrodzenia za ich rozpowszechnianie. Dyrektor wyjaśnił m.in.: *(...) wszystkie uregulowania dotyczące rozpowszechniania wizerunku pracowników artystycznych (aktorki i aktorzy) są zapisane w indywidualnych umowach o pracę z poszczególnymi aktorkami i aktorami. W przypadku aktorek i aktorów nie istnieje osobne wynagrodzenie za rozpowszechnianie wizerunku. Jest to element świadczonej pracy na rzecz Teatru.*

(akta kontroli str. 660, 665)

1.10 W latach 2021-2024 w Teatrze przeprowadzono osiem kontroli zewnętrznych. Kontrola Organizatora³⁶ stwierdziła nieprawidłowości w wykorzystaniu dotacji: m.in. przekroczenie planu wynagrodzeń w trakcie roku, nieterminową wypłatę nagród jubileuszowych oraz brak udokumentowania wyboru najkorzystniejszej oferty. W odpowiedzi na protokół kontroli Teatr pismem z 4 sierpnia 2023 r. poinformował Prezydenta o obowiązujących w Teatrze zasadach sporządzania korekty planów finansowych oraz zobowiązał się do zdyscyplinowania pracowników Teatru w sprawie przestrzegania obowiązującego Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 tys. zł i dokonania aktualizacji Regulaminu wynagradzania poprzez wprowadzenie jednolitego tekstu do 31 grudnia 2023 r. Przedstawiono uzupełnione Rejestry postępowań poniżej 130 tys. zł za lata 2021 - 2023. Nie wprowadzono aktualizacji Regulaminu wynagradzania, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Pięć kontroli przeprowadzonych przez Państwowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego³⁷; Państwową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną³⁸, Miejskie

³⁴ Zawarta na okres od 28 maja 2021 do 31 sierpnia 2023 r.

³⁵ Zawarta na okres od 21.08.2023 r. do zejścia spektaklu z afisza.

³⁶ W 2023 r. w zakresie gospodarki finansowej za rok 2022 wraz z merytoryczną kontrolą dotyczącą prowadzonej działalności promocyjnej.

³⁷ W 2021 r. kontrola użytkowanego obiektu budowlanego w ramach realizacji programu „Bezpieczne Wakacje 2021”.

³⁸ Kontrola z przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące utrzymania należytego stanu sanitarnego nieruchomości oraz przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz przestrzegania obowiązków w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii.

Wodociąg i Kanalizację Sp. z o.o.,³⁹ Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny⁴⁰ i Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej w Koszalinie - nie stwierdziły nieprawidłowości.

W pozostałych dwóch kontrolach, przeprowadzonych przez:

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych⁴¹ stwierdzono brak zgłoszenia do ubezpieczeń: emerytalnego, rentowego i wypadkowego z tytułu zawartej umowy zlecenia; nienaliczenie i niezadeklarowanie składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, zawyżenie naliczonej i zadeklarowanej składki na ubezpieczenie zdrowotne od ww. umowy zlecenie; nieprawidłowe ustalanie podstawy wymiaru do naliczania składek na Fundusz Pracy;

- Archiwum Państwowe⁴² w Koszalinie, w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sformułowało zalecenie poprzez przekazanie akt z komórek organizacyjnych do archiwum zakładowego oraz przekazanie do archiwum państwowego po jednym egzemplarzu spisów zdawczo-odbiorczych tej dokumentacji.

Ww. zalecenia zostały zrealizowane.

(akta kontroli str. 96, 144-170)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pracownikowi pełniącemu funkcję Głównego księgowego powierzono w Regulaminie organizacyjnym, w przypadku nieobecności Dyrektora, zadanie zarządzania Teatrem, co było niezgodne z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Na podstawie art. 54 ustawy ust. 1 o finansach publicznych, kierownik jednostki powierza głównemu księgowemu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym; kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Powyższy przepis nie obejmuje zarządzania instytucją.

Stosownie do § 4 Statutu Teatrem zarządzał i reprezentował go na zewnątrz Dyrektor⁴³.

Według § 4 ust. 1-3 Regulaminu organizacyjnego, Dyrektor był uprawniony do samodzielnego podejmowania decyzji i działania we wszystkich sprawach funkcjonowania Teatru. Na podstawie § 4 ust. 4 Regulaminu organizacyjnego w przypadku nieobecności w pracy lub braku możliwości pełnienia obowiązków służbowych przez Dyrektora, jego prawa i obowiązki przejmował Główny księgowy.

(akta kontroli str. 28-29)

Dyrektor wyjaśnił m.in.: (...) *główny księgowy Teatru Dramatycznego nigdy nie zarządzał Teatrem. Teatrem zarządza i reprezentuje go na zewnątrz dyrektor. (...) Regulamin Organizacyjny określa, że (...) w przypadku nieobecności w pracy lub braku możliwości pełnienia obowiązków służbowych przez dyrektora, jego prawa i obowiązki przejmuje główny księgowy.*

(akta kontroli str. 142, 206-207)

³⁹ W 2022 r. kontrola jakości ścieków odprowadzanych do kanalizacji miejskiej.

⁴⁰ W 2023 r. kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne poprzez utrzymanie należytego stanu sanitarnego nieruchomości.

⁴¹ Kontrola m.in. z prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.

⁴² Kontrola z postępowania z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną. Sprawa znak O-I.421.38.2022.

⁴³ Realizuje cele i zadania Teatru, w szczególności poprzez dobór i właściwe wykorzystanie kadr, ustalanie repertuaru, gospodarowanie majątkiem i finansami instytucji, przedstawianie Organizatorowi planów finansowych i działalności instytucji.

W ocenie NIK art. 54 ustawy o finansach publicznych w sposób zamknięty określa prawa i obowiązki, które dyrektor może powierzyć głównemu księgowemu.

2. Informacje o naborze kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Teatrze nie zostały opublikowane w BIP.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁴⁴, podmiot reprezentujący jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego ma obowiązek udostępniania w BIP informacji publicznej, w tym m.in. o naborze kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska (art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. g uodip).

Informacje o naborze kandydatów do zatrudnienia na stanowisko: aktor, magazynier oraz realizator dźwięku⁴⁵, nie zostały opublikowane w BIP. Informacje o naborze na wolne stanowiska magazyniera oraz realizatora dźwięku opublikowano wyłącznie w serwisie internetowym Facebook Teatru, w formie ogólnej informacji o wolnym stanowisku pracy. Ogłoszenie o naborze do zespołu artystycznego umieszczane było na stronie internetowej Teatru w Aktualnościach.

(akta kontroli str. 250, 252-257)

Dyrektor wyjaśnił m.in.: (...) *Teatr nie umieszcza informacji dotyczących naboru na wolne stanowiska w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP), bo nie ma takiego obowiązku ustawowego, tak jak to jest w przepisach dotyczących innych instytucji (w tym rządowych i samorządowych), a ponadto Organizator nie zobowiązał dyrektora Teatru do dokonywania takich wpisów.*(...)

(akta kontroli str. 207-208)

Zdaniem NIK ww. przepisy określają obowiązek instytucji kultury - jako jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego wykonującej zadania publiczne - udostępniać informację w BIP o naborze na wolne stanowisko pracy.

Jednocześnie NIK wskazuje, że w Teatrze nie wprowadzono wewnętrznych uregulowań dotyczących zatrudniania pracowników, co dodatkowo czyniło proces rekrutacji pracowników nietransparentnym.

3. Nabyte przez Teatr dzieła oraz licencje nie zostały wycenione i wprowadzone do ewidencji księgowej jako wartości niematerialne i prawne oraz nie dokonywano ich inwentaryzacji. Ponadto badanie ośmiu umów o dzieło⁴⁶, w ramach których Instytucja nabyła prawa autorskie majątkowe (wykorzystywane przez Instytucję przez okres dłuższy niż rok) nie były wyceniane, w konsekwencji nie ujmowano ich w ww. ewidencji oraz nie inwentaryzowano.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 lit. a ustawy z 29 września 1994 r.⁴⁷ o rachunkowości przez wartości niematerialne i prawne rozumie się nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje i koncesje, z zastrzeżeniem inwestycji. Zgodnie z art. 1 ust. 1 i ust. 2 pkt 7 i 8 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych⁴⁸, przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci,

⁴⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 902; dalej: uodip.

⁴⁵ Umowa na czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy pracownika.

⁴⁶ Umowa nr UOD/31/2021 na kwotę 15 tys. zł; UOD/35/2022 na kwotę 12,5 tys. zł; UOD/29/2021 na kwotę 3,5 tys. zł; UOD/9/2022 na kwotę 15 tys. zł; UOD/5/2024 na kwotę 18 tys. zł; UOD/56/2023 na kwotę 2 tys. zł; UOD/24/2024 na kwotę 6,8 tys. zł; UOD/12/2023 na kwotę 12,5 tys. zł.

⁴⁷ Dz.U. z 2023 poz. 120; dalej: ustawa o rachunkowości.

⁴⁸ Dz.U. z 2022 r. poz. 2509; dalej: ustawa o prawach autorskich.

niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór). W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory muzyczne i słowno-muzyczne oraz sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne.
(akta kontroli str. 432-448)

Dyrektor wyjaśnił: *Umowy w zakresie wykorzystywania utworów chronionym prawem autorskim, odnoszone są bezpośrednio w koszty działalności operacyjnej. Produkcja spektakli a także ich eksploatacja jest działalnością statutową Teatru a jednocześnie działalnością bieżącą. Bez zakupu praw autorskich Teatr nie ma możliwości wystawienia danego spektaklu. Teatr zawiera umowy o dzieło z wykonawcami na realizację zadań związanych z opracowaniem spektaklu premierowego (utworu), w tym w szczególności: opracowanie scenariusza (adaptacja tekstu), inscenizacji, reżyserii, choreografii, skomponowanie muzyki, zaprojektowanie scenografii i kostiumów itp.*

Teatr zawiera dwa rodzaje umów przenoszących autorskie prawa majątkowe, tj. umowy o dzieło wraz z przeniesieniem autorskich praw majątkowych oraz umowy o korzystanie z utworu (licencje). W umowach tych wskazuje się pola eksploatacji, które są znane w chwili zawarcia umów. W umowach o dzieło określa się sposób ustalenia wynagrodzenia przysługującego twórcy, uwzględniając wysokość wynagrodzenia autorskiego wraz z uwzględnieniem zakresu prawa oraz korzyści wynikających z korzystania z utworu. Dla każdego spektaklu prowadzony jest szczegółowe zestawienie (rejestr) zawartych umów w zakresie autorskich praw majątkowych.

(akta kontroli str. 660, 665-666)

4. Umowa o dzieło nr UOD/12/2023 z 27 lutego 2023 r. na wykonanie m.in. aranżacji muzycznej do spektaklu, nie zawierała zapisów przenoszących na Teatr autorskich praw majątkowych, umożliwiających korzystanie i rozporządzanie ww. dziełem.

(akta kontroli str. 448-449)

Dyrektor wyjaśnił m.in.: *Umowy (...) dotyczą umów pomiędzy Teatrem a artystą muzykiem za: „Aranżacje, wykonanie podkładów muzycznych i przygotowanie wokalne aktorów”. Wszystkie trzy wymienione w umowie prace działania nie podlegają ochronie praw autorskich i nie ma za nich tantiem. Wszystkie trzy są wyceniane jednorazowo, a ta wycena jest zawarta we wspomnianych umowach o dzieło (...).*

(akta kontroli str. 660, 665)

W ocenie NIK aranżacja muzyczna stanowi samoistny utwór (mający charakter twórczy) – i w świetle prawa autorskiego jest dziełem o zależnym – opracowaniem. Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy prawo autorskie przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

5. Teatr zawarł z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku Dramaturga cztery umowy licencyjne⁴⁹ na odpłatne korzystanie z trzech autorskich tekstów spektakli⁵⁰, napisanych w ramach obowiązków służbowych. W okresie objętym kontrolą (do 31 sierpnia 2024 r.) Teatr wypłacił pracownikowi dodatkowe wynagrodzenie z ww. tytułu w wysokości 82 tys. zł.

Ww. umowy przewidywały wynagrodzenie w wysokości stawki⁵¹ %, brutto od wpływów kasowych netto (bez podatku VAT) wypłacane do dnia 14-go każdego

⁴⁹ Umowy z 28 maja 2021 r., 22 grudnia 2021 r., 10 stycznia 2023 r. oraz 21 sierpnia 2023 r.

⁵⁰ „Kora. Fałowanie i spadanie”; „Seksapil” oraz „Królowa Śniegu”

⁵¹ Odpowiednio: 10%, 10% i 8%

miesiąca za miesiąc ubiegły wraz z załącznikiem wykazu spektakli oraz kwot wpływów netto (bez podatku VAT).

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o prawach autorskich, jeżeli ustawa lub umowa o pracę nie stanowią inaczej, pracodawca, którego pracownik stworzył utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy, nabywa z chwilą przyjęcia utworu autorskie prawa majątkowe w granicach wynikających z celu umowy o pracę i zgodnego zamiaru stron.

Regulamin organizacyjny (§ 31) oraz zakres obowiązków pracownika nakładały na Dramaturga obowiązek napisania w każdym sezonie artystycznym jednego autorskiego spektaklu: dramatycznego lub muzycznego lub bajki dla dzieci.

(akta kontroli str. 37, 604-609, 673-678)

Dyrektor wyjaśnił: *Na tym etapie nie jestem w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie. Dla mnie jest to sytuacja zastana. Nie znam okoliczności zawarcia wspomnianej umowy licencyjnej. W związku z tym zarządziłem wewnętrzne postępowanie wyjaśniające z udziałem prawnika teatru, by rzeczowo odnieść się do wspomnianej w pytaniu sytuacji.*

(akta kontroli str. 660, 666)

NIK stwierdza, że stosownie do treści ww. przepisu Teatr nabył autorskie prawa majątkowe do utworu w postaci tekstu sztuki z chwilą jego przyjęcia i nie powinien płacić dodatkowego wynagrodzenia pracownikowi za udzielenie licencji.

6. Nie wykonano aktualizacji Regulaminu wynagradzania, poprzez wprowadzenie jego jednolitego tekstu, co było działaniem nierzetelnym.

W odpowiedzi na protokół z kontroli przeprowadzonej przez Organizatora⁵² Teatr pismem z 4 sierpnia 2023 r. w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi wykorzystania dotacji na wynagrodzenia⁵³; wypłaty dodatkowego wynagrodzenia za czynności ujęte w zakresie obowiązków pracowników; nieprawidłowego określenia terminów wypłaty wynagrodzenia; przypadków nieterminowej, opóźnionej wypłaty nagród jubileuszowych poinformował Prezydenta, że dokona aktualizacji Regulaminu wynagradzania poprzez wprowadzenie jego jednolitego tekstu w terminie do 31 grudnia 2023 r.

(akta kontroli str. 147-165)

Dyrektor wyjaśnił m.in.: *Jesteśmy w trakcie przygotowań do aktualizacji Regulaminu wynagradzania. Nawał spraw związanych z jubileuszem 70-lecia BTD oraz bieżącym sezonem (pierwszym sezonem nowego dyrektora) spowodował, że nie udało się dotąd tej procedury przeprowadzić. (...)*

(akta kontroli str. 242, 244-245)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Dyrektor podejmował działania dla zapewnienia prawidłowej organizacji i funkcjonowania Teatru, jednak nie zawsze były one skuteczne, rzetelne i zgodne z regulacjami wewnętrznymi oraz przepisami prawa. Głównemu księgowemu na podstawie Regulaminu organizacyjnego powierzono, w przypadku nieobecności Dyrektora, zadanie zarządzania Teatrem, tj. w zakresie przekraczającym obowiązki i odpowiedzialność określone w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Informacje o naborze kandydatów na wolne stanowiska pracy nie były publikowane w BIP. Nabyte w Teatrze dzieła oraz licencje nie zostały wycenione i wprowadzone do ewidencji księgowej jako wartości niematerialne i prawne. Zawarto z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku Dramaturga umowy

⁵² W terminie 5 – 30 czerwca 2023 r. w zakresie Gospodarki finansowej za 2022 r. wraz z merytoryczną kontrolą dotyczącą prowadzonej działalności promocyjnej w Teatrze.

⁵³ w październiku i listopadzie 2022 r. nastąpiło przekroczenie planu finansowego w pozycji wynagrodzenia

licencyjne na odpłatne korzystanie z tekstów sztuk, napisanych w ramach obowiązków służbowych. Nie wykonano aktualizacji Regulaminu wynagradzania.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Realizacja zadań statutowych

2.1 Zgodnie ze Statutem zakres działania Teatru obejmował tworzenie, upowszechnianie i ochronę dóbr kultury, zwłaszcza tworzenie i upowszechnianie sztuki Teatru i dyscyplin artystycznych kreujących Teatr: sztuki aktorskiej, reżyserii, scenografii, kompozycji, choreografii, a podstawowym zadaniem było przygotowywanie i wystawianie utworów dramatycznych z narodowego i światowego repertuaru.

(akta kontroli str. 17)

Prowadzono analizy potrzeb i identyfikowano przyczyny mniejszego zainteresowania ofertą instytucji. Dyrektor wyjaśnił, że nad miesięcznymi planami repertuarowymi pracował zespół kierowników, których zadaniem na etapie planowania repertuaru było przewidywanie ryzyka oraz wypracowanie najefektywniejszych dla Teatru rozwiązań repertuarowych. Na dobór pozycji repertuarowych składały się: czas i miejsce prezentacji spektaklu, rodzaj spektaklu, grupy wiekowe do których były one zaadresowane, zapotrzebowanie na konkretny tytuł (analiza frekwencji widzów we wcześniejszym okresie eksploatacji tytułu). Istotnym miernikiem przy planowaniu był poziom zainteresowania obrazowany przez media społecznościowe pozwalające na bezpośredni kontakt z publicznością np. liczba fanów, liczba odbiorców postu i aktywność dotycząca postów (portal Facebook).

(akta kontroli str. 98)

Analiza wykorzystywania miejsc na widowni prowadzona była przy użyciu Systemu rezerwacji i sprzedaży biletów Iksoris. Frekwencja łącznie z wszystkich wydarzeń odbywających się w budynku Teatru w poszczególnych latach wynosiła: 2021 r. - 17 259 widzów (60,74%), 2022 r. - 33 395 widzów (71,51%), 2023 r. - 38 537 widzów (74,34%) oraz w I kwartale 2024 r. - 6 869 widzów (79,77%).

(akta kontroli str. 416-427)

Składane do Organizatora roczne informacje o wykonaniu planu rzeczowego były podzielone na pięć bloków tematycznych: premiery, ważne wydarzenia, eksploatacja przedstawień, goście i statystki. W badanym okresie Teatr m.in. przygotował 16 premier⁵⁴, w siedzibie zagrano 493 spektakle⁵⁵ oraz 244 spektakle i inne wydarzenia zagrane w terenie⁵⁶. Największym zainteresowaniem w latach 2021-2022 cieszyły się spektakle sylwestrowe (średnio 355 widzów).

(akta kontroli str. 473-479, 492-498, 513-519)

Dyrektor wyjaśnił: (...) *Ocena realizacji celów i zadań dokonywana jest pod kątem efektywności, skuteczności oraz oszczędności. Właściwy system monitorowania ryzyka zapewnia przepływ informacji do właściwych osób o zagrożeniach, stopniu realizacji zadań i celów oraz jakości realizacji zadań. (...) co najmniej raz w tygodniu (a jeśli zachodzi potrzeba to częściej) organizuje spotkania kierowników komórek organizacyjnych teatru, na którym omawiane są bieżące cele i zadania, które analizowane są według kategorii związanej z ryzykiem tj. ryzyko operacyjne dotyczące działalności organizacyjnej, ryzyko finansowe oraz ryzyko losowe.*

(akta kontroli str. 97-98)

⁵⁴ Pięć w 2021 r., cztery w 2022 r. i siedem w 2023 r.

⁵⁵ 140 w 2021 r., 175 w 2022 r. i 178 w 2023 r.

⁵⁶ 53 w 2021 r., 92 w 2022 r. i 99 w 2023 r.

W badanym okresie w Teatrze sporządzano sprawozdania do GUS⁵⁷ z działalności artystycznej i rozrywkowej K-01, w których stwierdzono rozbieżności pomiędzy [...] wykazanych w sprawozdaniach za lata 2021⁵⁸ i 2023⁵⁹ w odniesieniu do informacji o wykonaniu planu rzeczowego składanego do Organizatora.

W informacji do Organizatora za 2023 r. wykazano liczbę widzów 59 860 i liczbę wydarzeń 291, natomiast w sprawozdaniu do GUS [...]*. Główna księgowa wyjaśniła: *W 2023 roku zmienił się sposób prezentacji danych w sprawozdaniu K-01. Wykazuje się w nim jedynie spektakle, których producentem jest BTD. Nie uwzględniono spektakli gościnnych, spektakli granych w ramach Festiwalu KKM "m-teatr" oraz spektakli agencyjnych. W sprawozdaniu dla Organizatora uwzględniane są wszystkie wydarzenia, które odbyły się w siedzibie oraz poza siedzibą BTD.*

(akta kontroli str. 428, 513-519, 651, 663)

W 2021 r. różnice pomiędzy informacją do Organizatora, a sprawozdaniem do GUS wyniosły [...]*, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 428, 473-479, 651, 663)

Zgodnie z § 3 pkt 3 Statutu Teatr mógł prowadzić działalność inną niż kulturalna, a przychody uzyskiwane z tytułu tej działalności mogły być wykorzystywane wyłącznie do realizacji zadań statutowych. W ramach prowadzonej działalności Teatr mógł wykonywać usługi, w szczególności w zakresie produkcji, naprawy i konserwacji dekoracji kostiumów, rekwizytów i obuwia; wypożyczania, najmu, dzierżawy i innych form posiadanego majątku; reklamy oraz innym, uwzględniającym specyfikę oraz możliwości techniczno-organizacyjne Teatru.

Przychody osiągnięte z tytułu innej działalności oprócz działalności kulturalnej Teatr prezentował w pozycji Inne przychody ze sprzedaży. Stosowana była analityka konta wskazująca źródło przychodu. W latach 2021, 2022 i I kwartale 2024 r., największy udział w przychodach stanowił wynajem pomieszczeń teatralnych⁶⁰ (odpowiednio: 52,4%, 49,0%, 33,5%), zauważalnie zmalał udział przychodów z wynajmu powierzchni reklamowych⁶¹ z 44,4% w roku 2021, przez 13,9% w 2022 r. i 12,9% w 2023 r. aby w I kwartale 2024 r. osiągnąć poziom 27,7% całości przychodów z tytułu innej działalności. Kolejną wartością były inne przychody uzyskiwane z organizacji spektakli poza siedzibą⁶².

(akta kontroli str. 18, 99)

W Teatrze nie funkcjonował Regulamin wynajmowania sal i wyposażenia, nie został też ustalony cennik wysokości stawek najmu za poszczególne przestrzenie.

Dyrektor wyjaśnił m.in.: (...) *Najem sal odbywa się w sposób, który nie koliduje z (...) planem. Terminy oraz stawki każdorazowo ustalane są indywidualnie przez kierownika Biura Obsługi Widowni w porozumieniu z dyrektorem BTD. Zasadą jest dążenie do maksymalizacji przychodów.* (...)

(akta kontroli str. 143, 208-209)

2.2. W sprawie głównych czynników mających wpływ na zakres i efektywność prowadzonej działalności merytorycznej Dyrektor wyjaśnił m.in., że *negatywny wpływ na zakres i efektywność prowadzonej działalności merytorycznej miały ograniczenia spowodowane epidemią COVID-19, zjawiskami post pandemicznymi, drożyzną spowodowaną rosnącą inflacją oraz pojawieniem się w mieście konkurencji w postaci Teatru Muzycznego „Adria” jesienią 2020 r.*

⁵⁷ Główny Urząd Statystyczny.

⁵⁸ 2021 r. sprawozdanie do Organizatora – liczba widzów 33 046, liczba wydarzeń 223; sprawozdanie K-01 – [...]*.

⁵⁹ 2023 r. sprawozdanie do Organizatora – liczba widzów 59 860, liczba wydarzeń 291; sprawozdanie K-01 – [...]*.

⁶⁰ Łącznie w badanym okresie przychód w wysokości 452 tys. zł (39,4%).

⁶¹ Łącznie w badanym okresie przychód w wysokości 219 tys. zł (19,1%).

⁶² Łącznie w badanym okresie przychód w wysokości 399 tys. zł (34,8%).

2.3 Instytucja w badanym okresie planowała 16 aktywności inwestycyjnych. Zrealizowała w 2021 r. - dwie (66,7%) z trzech zaplanowanych inwestycji⁶³; w 2022 r. jedna zaplanowana i zrealizowana inwestycja⁶⁴, w 2023 r. zaplanowano dziewięć inwestycji, z których zrealizowano jedną⁶⁵ (11,1%). Przyczyną niezrealizowanych inwestycji przez Instytucję był brak własnych środków finansowych oraz nieotrzymanie lub zbyt niskie otrzymanie dofinansowania z innych źródeł. Na rok 2024 zaplanowano trzy inwestycje⁶⁶, których łączną wartość oszacowano na kwotę 1 168 tys. zł.

(akta kontroli str. 110)

2.4 W celu weryfikacji przygotowania BTd do obsługi osób ze szczególnymi potrzebami⁶⁷, w dniu 25 czerwca 2024 r.⁶⁸ przeprowadzono oględziny pomieszczeń ogólnodostępnych budynku Teatru (w tym: otoczenia budynku, foyer, trzech sal przeznaczonych dla widzów⁶⁹, toalet, dźwigu osobowego).

W wyniku oględzin ustalono m.in., że BTd spełniało wymagania ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami⁷⁰ oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁷¹ w następujących kwestiach:

- w sąsiedztwie Teatru zapewniono dwa stanowiska postojowe dla samochodów osobowych, z których korzystają osoby niepełnosprawne;
- w wejściu do budynku oraz dwóch (z trzech funkcjonujących) sal⁷², we foyer oraz toaletach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych nie stwierdzono występowania barier architektonicznych mogących stanowić przeszkodę dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- wejścia na Scenę Dużą, Sceną Małą oraz do toalet przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami miały odpowiednią szerokość oraz zostały oznakowane poprzez umieszczenie tabliczki informacyjnej o dostępie dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- pomieszczenia higieniczno-sanitarne posiadały: odpowiednie wymiary zapewniające przestrzeń manewrową dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach; odpowiednio przystosowaną miskę ustępową i umywalkę; zainstalowane uchwyty ułatwiające korzystanie z urządzeń higieniczno-sanitarnych;
- dźwig osobowy dostosowano do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez zapewnienie kabiny o wymiarach 90 cm x 100 cm, poręczy na wysokości 90 cm oraz tablicy przyzywowej na wysokości od 80 cm do 100 cm z dodatkowym oznakowaniem dla osób niewidomych;

⁶³ Modernizacja węzła ciepłowniczego i zakup urządzeń do sterowania oświetleniem scenicznym na łączną kwotę 169 tys. zł, w tym: 167 tys. zł dotacja celowa inwestycyjna od Organizatora i 2 tys. zł środki własne.

⁶⁴ Zakup przyczepy ciężarowej o wartości 18 tys. zł pokryte ze środków własnych instytucji.

⁶⁵ Modernizacja budynku BTd na kwotę 70 tys. zł pokryte z dotacji inwestycyjnej od Organizatora.

⁶⁶ Zakup elementów oświetlenia scenicznego (reflektory) - oszacowana wartość 40 tys. zł, zakup samochodu dostawczego dziewięć-osobowego z przestrzenią ładunkową - oszacowana wartość 278 tys. zł oraz modernizacja sali widowiskowej - oszacowana wartość inwestycji 850 tys. zł.

⁶⁷ Tj. osób, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami (m.in. osób z niepełnosprawnością, osób w podeszłym wieku oraz rodzin z małymi dziećmi) - art. 2 ust. 3 ustawy o zapewnianiu dostępności.

⁶⁸ W toku kontroli NIK.

⁶⁹ Sceny Dużej, Sceny Małej i Sceny „Na zapleczu”.

⁷⁰ Dz. U. 2019 r., poz. 1696. Dalej: ustawa o zapewnieniu dostępności.

⁷¹ Dz.U. 2002 r., nr 75, poz. 690, ze zm. Dalej: rozporządzenia w sprawie warunków technicznych.

⁷² Tj. wejścia na Scenę Dużą i Scenę Małą.

- wejście do windy na parterze oraz na piętrze II zostało oznaczone naklejką wskazującą poziom kondygnacji (odpowiednio „0” lub „2”) oraz napisem w języku Braille’a.

W toku oględzin pomieszczeń budynku BTD stwierdzono naruszenie przepisu art. 4, art. 6 ust.1 i 3 ustawy o zapewnianiu dostępności oraz § 66, 68, 70 i 74 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, w następujący sposób:

- w obu wejściach, znajdujących się na tyłach widowni Sceny Dużej, stwierdzono różnicę poziomu podłóg, którą zniwelowano poprzez umieszczenie pochylni o zbyt dużym nachyleniu - po zewnętrznym obmiarze korytarza 6,7°, a po wewnętrznym około 14° (tj. odpowiednio około 12% i około 25%);
- uniemożliwiono swobodny dostęp do Sceny „Na zapleczu” dla osób ze szczególnymi potrzebami. Wejście na Scenę „Na zapleczu” możliwe było jedynie z klatki schodowej lub poprzez Scenę Dużą, na którą prowadziły schody znajdujące się po obu stronach Sceny Dużej. Schody te nie były przytwierdzone trwale do podłoża a z uwagi na zróżnicowane wymiary stwarzały ryzyko upadku wszystkich osób z nich korzystających;
- na balkonie Sceny Dużej oraz widowni Sceny Małej i „Na zapleczu” nie stwierdzono wyodrębnienia i oznaczenia miejsca dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach;
- w obu ww. wejściach na Scenę Dużą znajdowały się informacje o wyznaczeniu miejsc dla osób niepełnosprawnych w I rzędzie widowni. Natomiast oględzin wykazały, że ustawienie wózka inwalidzkiego możliwe było wyłącznie bezpośrednio pod Sceną lub w przejściach wzdłuż widowni, a nie w I rzędzie widowni;
- dźwig osobowy nie został wyposażony w informację głosową;
- wejście do windy na I piętrze nie posiadało oznakowania poziomu kondygnacji („1”) oraz oznaczenia w języku Braille’a;

Ww. ustalenia zostały szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Ponadto w Teatrze nie zapewniono urządzeń do audio deskrypcji, a w pomieszczeniach ogólnodostępnych BTD nie wydzielono: miejsca do pozostawienia wózków; miejsca do karmienia niemowląt; toalet przystosowanych dla osób z małymi dziećmi (z przewijakiem dla niemowląt).

Dyrektor BTD wyjaśnił m.in.: *Brak urządzeń audiodeskrypcji związane jest z tym, iż przedstawienia teatralne BTD nie są opracowane i przystosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowym utrudnieniem (...) jest brak środków finansowych na zatrudnienie co najmniej dwóch osób do obsługi tego systemu. Brak odpowiednio przeszkolonej kadry powoduje, że zakup urządzeń jest niecelowy. (...)*

Zostanie wydzielona specjalna przestrzeń w części ogólnodostępnej umożliwiająca pozostawienie wózków. Przestrzeń ta będzie podlegać dodatkowemu oznakowaniu. (...) Brak wydzielonego miejsca do karmienia niemowląt wynika z faktu, iż dotychczas nie zaistniała taka sytuacja, która wymuszałaby udostępnienie takiej przestrzeni. Obecnie nie możemy wygospodarować takiego miejsca. Jednocześnie w przypadku kolejnej modernizacji planujemy zaprojektować i wykonać takie miejsce. Dla osób z małymi dziećmi zostanie wydzielona specjalna strefa wyposażona w dodatkowe elementy, np. przewijak dla niemowląt. Miejsce, które zostanie dostosowane dla tej grupy będzie toaleta dla osób niepełnosprawnych znajdującą się na I piętrze. (...)

(akta kontroli str. 210-241, 246-247, 406-415)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Weryfikacja sprawozdania do GUS z działalności artystycznej i rozrywkowej K-01 za rok 2021 r. z informacją złożoną do Organizatora za 2021 r. wykazała różnice pomiędzy wartościami w zakresie [...]*. W informacji wykazano 33 046 widzów i 223 wydarzeń, natomiast w sprawozdaniu K-01 [...]*.

Zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej⁷³ jeżeli badanie statystyczne jest prowadzone na zasadzie obowiązku, respondenci są obowiązani do udzielenia i przekazania prowadzącemu badanie pełnych, zgodnych ze stanem faktycznym, rzetelnych i wyczerpujących danych, zgodnie ze szczegółowym zakresem, w formie, postaci i terminach określonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej.

Główna księgowa wyjaśniła: *W 2021 r. z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 ilość spektakli dynamicznie zmieniała się. W sprawozdaniu K-01 ujęto także spektakle, które zostały odwołane z uwagi na ograniczenia działalności instytucji kultury. Nie było możliwości anulowania tych wydarzeń w systemie sprzedażowym, co spowodowało ujęcie tych spektakli w ogólnych statystykach.*

(akta kontroli str. 428, 479, 651, 663)

Zdaniem NIK ujęcie w sprawozdaniu do GUS z działalności artystycznej i rozrywkowej K-01 wydarzeń, które się nie odbyły oraz widzów, którzy mieli w nich uczestniczyć było działaniem nieprawidłowym. Wydarzenia te należało wyłączyć z ogólnej liczby wydarzeń, które odbyły się w 2021 r.

2. W wyniku oględzin pomieszczeń ogólnodostępnych budynku BTD stwierdzono występowanie następujących utrudnień uniemożliwiających swobodny dostęp osób ze szczególnymi potrzebami:

a) w obu wejściach, znajdujących się na tyłach widowni Sceny Dużej, stwierdzono różnicę poziomu podłóg, którą zniwelowano poprzez umieszczenie pochylni o nachyleniu - po zewnętrznym obmiarze korytarza 6,7°, a po wewnętrznym około 14° (tj. odpowiednio około 12% i około 25%);

b) nie zapewniono swobodnego dostępu do Sceny „Na zapleczu” dla osób ze szczególnymi potrzebami. Wejście na Scenę „Na zapleczu” możliwe było jedynie z klatki schodowej lub poprzez Scenę Dużą znajdującą się na podwyższeniu 90 cm - wejście możliwe było schodami (posiadającymi trzy stopnie) umieszczonymi po obu stronach Sceny.

c) w toku oględzin dokonano obmiaru poszczególnych stopni ww. schodów i ustalono, że w przypadku schodów umieszczonych: 1) po lewej stronie Sceny Dużej – schody nie były trwale przymocowane do podłoża, poszczególne schodki miały zróżnicowaną głębokość (od 20 cm do 25 cm) i wysokość (od 36,9 cm do 37,4 cm); 2) po prawej stronie Sceny Dużej – schody nie były trwale przymocowane do podłoża, poszczególne schodki miały jednakową głębokość (po 22 cm) i zróżnicowaną wysokość (od 32 cm do 37 cm); co stwarzało ryzyko upadku wszystkich osób z nich korzystających.

d) na balkonie Sceny Dużej oraz na sali widowiskowej Sceny Małej i „Na zapleczu” nie wyodrębniono miejsc dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, natomiast dwa główne wejścia na Scenę Dużą oznakowano niewłaściwą informacją o wyznaczeniu miejsc dla osób niepełnosprawnych w I rzędzie widowni. W trakcie oględzin stwierdzono jednak, że ustawienie wózka inwalidzkiego możliwe było wyłącznie bezpośrednio pod Sceną lub w przejściach wzdłuż widowni, a nie jak określono w ww. informacji w I rzędzie widowni.

f) dźwig osoby nie został wyposażony w informację głosową a na piętrze I przy wejściu do windy stwierdzono brak oznakowania poziomu kondygnacji („1”) oraz oznaczenia w języku Braille’a;

(akta kontroli str. 210-241)

Na podstawie art. 4 ustawy o zapewnieniu dostępności, BTD zobowiązane było do zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień, a także podejmowania

⁷³ Dz. U. z 2023 r. poz. 773.

działań mających na celu: uwzględnianie ich potrzeb w planowanej i prowadzonej przez ten podmiot działalności; usuwanie barier, a także zapobieganie ich powstawaniu. Zgodnie z art. 6 ustawy, minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obejmują m.in. instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych. Obowiązkiem podmiotu publicznego jest także zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy.

Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych wskazuje ponadto, że:

- w celu zapewnienia dostępu do pomieszczeń położonych na różnych poziomach należy stosować schody stałe, a w zależności od przeznaczenia budynku - również pochylnie odpowiadające warunkom określonym w rozporządzeniu (§ 66);
- maksymalne nachylenie pochylni związanych z budynkiem przeznaczona do ruchu pieszego i dla osób niepełnosprawnych poruszających przy użyciu wózka inwalidzkiego, nie powinno przekraczać 8% nachylenia (§§ 70 i 74).

W powyższych kwestiach Dyrektor BTD wyjaśnił: (...) *Dedykowanym wejściem na widownię Sceny Dużej dla osób ze szczególnymi potrzebami jest wejście usytuowane po lewej stronie sali (...). Jest to spowodowane faktem, iż ta strona ma mniejszy stopień nachylenia podłogi. Obsługa Teatru sprawująca opiekę nad widzami jest poinstruowana, aby osoby ze szczególnymi potrzebami były wprowadzane na salę po zewnętrznym łuku pochylni. (...) Usunięto błędne oznakowanie wizualne znajdujące się po prawej stronie wejścia na Scenę Dużą.*

Wyznaczenie miejsc dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim bezpośrednio pod Sceną Dużą zostało ustalone i wykonane na podstawie projektu generalnego BTD z lat 2005-2007. Projekt ten nie przewidywał dostosowania Sceny „Na zapleczu” dla osób ze szczególnymi potrzebami. (...) Scena ta jest wykorzystywana rzadziej i wyłącznie do małych form teatralnych, a pomysł na jej wykorzystanie powstał po ww. remoncie generalnym. Schody umiejscowione po obu stronach Sceny Dużej zostaną zmodernizowane, w ramach prac zleconych przy bieżącym remoncie sali, w terminie do 31 sierpnia 2024 r.

Dedykowanym miejscem na sali Sceny Dużej przeznaczonym dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach jest wyłącznie prawa strona widowni. Balkon nie jest dedykowany dla tej grupy osób. W przypadku Sceny Małej dedykowane miejsca (...) są każdorazowo indywidualnie wskazywane przez obsługę Teatru. (...) Jednocześnie Scena „Na zapleczu” dostępna jest dla osób niepełnosprawnych, które mogą się poruszać o własnych siłach, bez wózka, z odpowiednią asystą. (...)

Brak właściwego oznakowania wejścia do windy na I piętrze zostało zgłoszone do opiekuna serwisowego (...) i zostanie uzupełnione do 15 sierpnia 2024 r.⁷⁴ (...)

(akta kontroli str. 246-247, 406-415, 657-658)

OCENA CZĄSTKOWA

W badanym okresie w Teatrze prowadzono analizy potrzeb i identyfikowano przyczyny mniejszego zainteresowania ofertą Instytucji, czego skutkiem była systematycznie rosnąca frekwencja na spektaklach i wydarzeniach organizowanych oraz współorganizowanych przez BTD. Składano w terminie sprawozdania i informacje z ilości wydarzeń i widzów, jednak sprawozdanie do GUS za rok 2021 zostało sporządzone z uwzględnieniem wydarzeń, które się nie odbyły. Oględziny BTD wykazały, że nie zapewniono swobodnego dostępu do wszystkich pomieszczeń ogólnodostępnych osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością, osób w podeszłym wieku, rodzin z małymi dziećmi. W szczególności poprzez: zastosowanie pochylni w wejściu na Scenę Dużą

⁷⁴ Faktura z 1 sierpnia 2024 r. za zakup szyldu Braille'a.

o nachyleniu przekraczającym dozwolony % nachylenia, niezapewnieniu osobom ze szczególnymi potrzebami swobodnego dostępu do Sceny „Na zapleczu” (jednej z trzech funkcjonujących). Teatr nie zapewnił urządzeń do audio deskrypcji, a także nie wydzielił w całym budynku BTD: miejsca do pozostawienia wózków; miejsca do karmienia niemowląt; toalet przystosowanych dla osób z małymi dziećmi.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

3. Realizacja zamówień publicznych

3.1 W strukturze organizacyjnej Teatru nie wyodrębniono komórki organizacyjnej związanej z realizacją/obsługą zamówień publicznych. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym organizowanie i przeprowadzanie przetargów przypisano Działowi Techniczno-Administracyjnemu. Wyodrębniono stanowisko specjalisty ds. administracji i zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 32, 113)

W badanym okresie obowiązywały dwa Regulaminy udzielania zamówień publicznych, tj. do 31 sierpnia 2021 r. Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt. 8 ustawy - Prawo zamówień publicznych⁷⁵ oraz od 1 września 2021 r.⁷⁶ Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 tys. zł⁷⁷. Zgodnie z Regulamin zamówień publicznych w przypadkach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartości:

- nie przekraczającej kwoty 5 tys. zł postępowanie przygotowywała i przeprowadzała właściwa komórka organizacyjna, bez stosowania przepisów Regulaminu zamówień publicznych;

- równej lub przekraczającej kwotę 5 tys. zł, a nie przekraczającej kwoty 50 tys. zł. Kierownik komórki organizacyjnej dokonywał rozeznania rynku poprzez zebranie informacji o cenach na podstawie obowiązujących cenników, folderów, katalogów, stron internetowych lub poprzez zaproszenie do składania ofert, w formie pisemnej, ustnej lub elektronicznej, kierowanych do co najmniej dwóch Wykonawców bądź przeprowadzenia negocjacji z wybranymi Wykonawcami,

- równej lub przekraczającej kwotę 50 tys. zł, a nie przekraczającej kwoty 130 tys. zł. Postępowanie przeprowadzał Dział Techniczno-Administracyjny na podstawie wniosku składanego przez komórkę organizacyjną, poprzez dokonanie rozeznania rynku i zaproszenie do składania ofert kierowanych do co najmniej trzech Wykonawców lub przeprowadzenia negocjacji z wybranymi Wykonawcami.

Bez względu na wartość zamówienia dopuszczano możliwość powołania trzyosobowej Komisji. Z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia o wartości równej lub przekraczającej 5 tys. zł, a nie przekraczającej równowartości kwoty 130 tys. zł, sporządzano protokół. Zawierano umowę lub zlecenie z zachowaniem formy pisemnej, które musiały zawierać co najmniej: przedmiot zamówienia, termin realizacji, wartość zamówienia oraz formę płatności.

(akta kontroli str. 73-91)

W Teatrze w latach 2021 - 2023 nie planowano udzielać zamówień publicznych powyżej kwoty 130 tys. zł. Plan postępowań o udzielenie zamówienia na rok 2024

⁷⁵ Wprowadzony zarządzeniem nr 41/2019 Dyrektora Teatru.

⁷⁶ Wprowadzony zarządzeniem nr 37/2021 Dyrektora Teatru.

⁷⁷ Dalej: Regulamin zamówień publicznych.

został opublikowany w Biuletynie Zamówień Publicznych 10 stycznia 2024 r.⁷⁸, zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁷⁹. Prowadzone Rejestry postępowań poniżej 130 tys. zł zawierały ogółem 15 wpisów⁸⁰.
(akta kontroli str. 296-313)

3.2 W Teatrze w latach 2021 - 2024 (I kwartał) nie udzielano zamówień publicznych o wartości powyżej 130 tys. zł.

Szczegółowe badanie dwóch postępowań o udzielenie zamówień publicznych o wartości poniżej 130 tys. zł⁸¹ wykazało, że zostały przeprowadzone zgodnie z Regulaminem zamówień publicznych tj. w szczególności:

- wszczęcie postępowań nastąpiło na wnioski specjalisty ds. administracji i zamówień publicznych, zatwierdzone przez Kierownika Działu Techniczno-Administracyjnego, Głównego księgowego i Dyrektora;
- rozesłano zaproszenia do składania ofert⁸²,
- przy postępowaniu na zakup i dostawę aparatury do sterowania oświetleniem scenicznym powołano zarządzeniem Dyrektora Komisję przetargową⁸³,
- w obu przypadkach przygotowano informacje o wyborze najkorzystniejszej oferty i wybrano ofertę kontrahenta oferującego niższą cenę usługi.

(akta kontroli str. 314-382)

3.3. Analiza umowy zawartej w wyniku udzielonego zamówienia⁸⁴ wykazała, że:

- umowa zawierała podpisy osób upoważnionych,
- zabezpieczała interes zamawiającego poprzez: wprowadzenie kar umownych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy; ustanowienie gwarancji i rękojmi; możliwość rozwiązania umowy za wcześniejszym wypowiedzeniem; możliwość odstąpienia od umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku nienależytego wykonania umowy; sposób odbioru przedmiotu umowy.

(akta kontroli str. 340-346)

Analiza udzielonego zlecenia⁸⁵ wykazała, że posiadało ono wszystkie niezbędne elementy wyszczególnione w Regulaminie zamówień publicznych: przedmiot zamówienia, termin realizacji, wartość zamówienia i formę płatności.

(akta kontroli str. 368)

3.4. Badanie realizacji umowy zawartej w wyniku udzielonego zamówienia wykazało, że odbiór zamówienia nastąpił zgodnie z postanowieniami umowy, w tym terminowo i w pełnym zakresie oraz przeprowadzono szkolenie użytkowników w zakresie znajomości obsługi dostarczonego sprzętu.

(akta kontroli str. 364, 366)

Odbiór realizacji zlecenia nastąpił na podstawie ostatecznego protokołu odbioru robót w terminie i w pełnym zakresie.

(akta kontroli str. 382)

⁷⁸ Plan był dwukrotnie modyfikowany w zakresie zmiany wartości zamówienia oraz terminu rozpoczęcia postępowania: Dostawa fabrycznie nowego samochodu dostawczego dziewięcioosobowego z przestrzenią ładunkową o napędzie spalinowym, orientacyjnej wartości 265 tys. zł netto, przewidywanym terminem wszczęcia zamówienia w II kwartale 2021 r.

⁷⁹ Dz.U. z 2023 r. poz. 1605; dalej: Pzp.

⁸⁰ Sześć w 2021 r., trzy w 2022 r. oraz sześć w 2023 r.

⁸¹ W 2021 r. zakup i dostawa aparatury do sterowania oświetleniem scenicznym w BDT, łączna szacowana wartość przedmiotu zamówienia wynosiła 128 000 zł; w 2023 r. naprawa uszkodzonego i nieszczelnego pokrycia dachowego budynku BTD, łączna szacowana wartość przedmiotu zamówienia wynosiła 45 tys. zł.

⁸² Do trzech kontrahentów i dodatkowo zamieszczono na stronie BIP Teatru w przypadku postępowania powyżej 50 tys. zł, a w przypadku postępowania poniżej 50 tys. zł do dwóch kontrahentów.

⁸³ Zarządzenie nr 49/2021 z 2 listopada 2021 r.

⁸⁴ O wartości 122,4 tys. zł.

⁸⁵ O wartości 44,7 tys. zł.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W Teatrze był zatrudniony pracownik odpowiedzialny za proces udzielania zamówień publicznych i nadzór nad wykonaniem zamówień publicznych. Badanie dwóch zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł wykazało, że udzielone zostały zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych obowiązującym w Instytucji oraz zrealizowane zgodnie z umową/zleceniem.

OBSZAR

4. Gospodarowanie środkami finansowymi

Opis stanu
faktycznego

4.1 Teatr w badanym okresie przedkładał projekty planów i plany do Organizatora na podstawie zatwierdzonych Uchwał Rady Miejskiej w Koszalinie w sprawie uchwalenia lub zmiany budżetu Miasta Koszalina oraz zarządzeń Prezydenta. Teatr przekazywał projekty planów do Organizatora w wymaganych terminach, zgodnie z zarządzeniami⁸⁶ Prezydenta w sprawie określenia wskazówek do sporządzenia projektu budżetu Miasta Koszalina. Uchwały Rady Miejskiej w Koszalinie nie określały dla jednostek terminów składania planów.

W latach 2021 - 2024 (I kwartał) Teatr składał zmiany i korekty planu finansowego w związku z otrzymanymi od Organizatora informacjami o zmianach dotacji podmiotowych, przyznaniu i zmianach dotacji celowych na realizację zadań inwestycyjnych oraz z inicjatywy Teatru⁸⁷ (odpowiednio: 10, siedem, 10 i trzy zmiany).
(akta kontroli str. 653-656)

4.2 W badanym okresie Prezydent na podstawie zarządzeń⁸⁸ w sprawie informacji o przebiegu wykonania budżetu Miasta Koszalina, kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021 - 2036 oraz przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury ustalał nieprzekraczalne terminy składania sprawozdań. Składane sprawozdania obejmowały swoim zakresem wykonanie planu finansowego (część tabelaryczna i opisowa), rachunek zysków i strat oraz informację o wykonaniu planu rzeczowego. Wszystkie badane sprawozdania roczne z przebiegu wykonania planu rzeczowo-finansowego zostały sporządzone i przekazane do Organizatora w wymaganych terminach.

W części opisowej sprawozdania Teatr informował Organizatora o stopniu wykorzystania dotacji podmiotowej w danym roku i sposobie jej przeznaczenia.
(akta kontroli str. 461-519, 653-656)

4.3 W okresie objętym kontrolą Teatr zrealizował przychody, koszty i wynik finansowych z działalności w następujących wysokościach:

- w 2021 r.: przychody 6 688 tys. zł; koszty 6 614 tys. zł; zysk 73 tys. zł;
- w 2022 r.: przychody 7 187 tys. zł; koszty 7 488 tys. zł; strata 301 tys. zł;
- w 2023 r.: przychody 8 639 tys. zł; koszty 8 668 tys. zł; strata 30 tys. zł;
- I kwartał 2024 r.: przychody 2 428 tys. zł; koszty 2 481 tys. zł; strata 53 tys. zł.

Podstawowym źródłem przychodów Teatru była dotacja podmiotowa od Organizatora, przychody z prowadzonej działalności artystycznej (w tym: sprzedaż biletów) oraz wpływy z najmu i dzierżawy majątku, pozostałe dotacje od Organizatora (w tym na działalność inwestycyjną) oraz pozycja Pozostałe przychody. Największą wartość w pozycji Pozostałe przychody stanowiła równowartość odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych dotacją lub otrzymanych nieodpłatnie. Przychód ten był znaczącą pozycją w wysokości przychodów ogółem

⁸⁶ Nr: 291/1049/20; 470/1588/21; 655/2196/22; 844/2870/23.

⁸⁷ Dotyczące wykrytych i poprawionych błędów oraz przesunięć pomiędzy pozycjami.

⁸⁸ Nr: 557/1862/22; 756/2474/23; 923/3165/24.

Teatru⁸⁹, miał jednak neutralny wpływ na wynik z działalności instytucji, ponieważ równoważony był po stronie kosztów naliczaną amortyzacją. W 2021 r. pozycja Pozostałe zawierała przychody ściśle powiązane z pandemią COVID-19: przychód z niezrealizowanych biletów i karnetów związany z odwołanymi spektaklami (33 tys. zł), umorzone składki ZUS za rok 2020 (313 tys. zł) oraz umorzone składki ZUS za rok 2021 (165 tys. zł).

Analiza struktury przychodów na przestrzeni lat, badanego okresu, wskazywała na znaczny, chociaż coraz mniejszy udział dotacji podmiotowej⁹⁰ od Organizatora w przychodach Teatru. Wzrastał udział w przychodach ogółem przychodów z prowadzonej działalności artystycznej (w tym: sprzedaż biletów)⁹¹ oraz wpływu z najmu i dzierżawy majątku⁹².

Największą pozycją kosztową Teatru były wynagrodzenia powiększone o składki ZUS pracodawcy i świadczenia na rzecz pracowników⁹³. Drugą co do wielkości pozycją kosztową był zakup usług pozostałych, zużycie materiałów oraz energia.

Analiza struktury kosztów na przestrzeni lat badanego okresu, wskazywała na tendencję spadkową udziału wynagrodzeń osobowych⁹⁴ w kosztach Teatru ogółem. W latach 2021 - 2023 udział kosztów zakupu pozostałych usług⁹⁵ i zużycia materiałów⁹⁶ wykazywały tendencję wzrostową, w I kwartale 2024 r. widoczny był ich znaczny spadek. Każdego roku wzrastał natomiast udział energii⁹⁷ w ogólnej kwocie kosztów Teatru.

(akta kontroli str. 108, 461-519)

4.4 Teatr nie otrzymywał w badanym okresie dotacji celowych na realizację wskazanych zadań i programów.

W latach 2021-2023 Instytucja otrzymała, na skutek złożonych do Organizatora wniosków, trzy dotacje celowe inwestycyjne⁹⁸ w łącznej kwocie 237 tys. zł, w tym:

- w 2021 r. dwie dotacje w łącznej kwocie 167 tys. zł⁹⁹, które zostały w całości wykorzystane;
 - w 2023 r. jedną dotację w kwocie 70 tys. zł¹⁰⁰ która została w całości wykorzystana.
- W 2022 r. Teatr nie otrzymywał dodatkowych środków finansowych w ramach dotacji celowej inwestycyjnej.

(akta kontroli str. 520-550)

⁸⁹ Łącznie w latach 2021-2023 wyniósł 1 135 tys. zł (5,0%) przychodów ogółem. W podziale na lata: 2021 r. - 452 tys. zł (6,8%); 2022 r. - 341 tys. zł (4,7%); 2023 r. - 343 tys. zł (4,0%).

⁹⁰ Łącznie w badanym okresie przychód z tytułu dotacji podmiotowej wyniósł 24 941 484,92 zł (55,12%). W podziale na lata: 2021 r. - 3 682 870,00 zł (55,07%); 2022 r. - 3 950 000,00 zł (54,96%); 2023 r. - 4 650 000,00 zł (53,83%) oraz za I kwartał 2024 r. - 1 465 000,00 (60,33%).

⁹¹ Łącznie w badanym okresie przychód z tytułu przychodów z działalności artystycznej wyniósł 5 754 806,89 zł (23,07%). W podziale na lata: 2021 r. - 933 823,43 zł (13,96%); 2022 r. - 1 880 934,42 zł (26,17%); 2023 r. - 2 239 659,80 zł (25,93%) oraz za I kwartał 2024 r. - 700 389,24 zł (28,84%).

⁹² Łącznie w badanym okresie wpływy z najmu i dzierżawy majątku wyniosły 451 970,29 zł (1,81%). W podziale na lata: 2021 r. - 69 648,83 zł (1,04%); 2022 r. - 179 922,84 zł (2,50%); 2023 r. - 144 573,23 zł (1,67%) oraz za I kwartał 2024 r. - 57 825,39 (2,38%).

⁹³ Łącznie wynagrodzenia powiększone o składki ZUS pracodawcy i świadczenia na rzecz pracowników wyniosły 17 671 534,74 zł (69,98%) kosztów ogółem.

⁹⁴ W podziale na lata koszt wynagrodzeń osobowych wyniósł: 2021 r. - 3 277 650,41 zł (49,55%); 2022 r. - 3 656 690,96 zł (48,84%); 2023 r. - 4 121 818,46 zł (47,55%) oraz za I kwartał 2024 r. - 1 066 344,42 (42,98%).

⁹⁵ W podziale na lata koszt zakupu usług pozostałych wyniósł: 2021 r. - 392 767,23 zł (5,94%); 2022 r. - 772 647,53 zł (10,32%); 2023 r. - 875 820,61 zł (10,10%) oraz za I kwartał 2024 r. - 307 455,50 (12,39%).

⁹⁶ W podziale na lata koszt zużycia materiałów, w tym paliw wyniósł: 2021 r. - 201 197,91 zł (3,04%); 2022 r. - 165 950,94 zł (2,22%); 2023 r. - 264 259,88 zł (3,05%) oraz za I kwartał 2024 r. - 128 095,32 (5,16%).

⁹⁷ W podziale na lata koszt energii wyniósł: 2021 r. - 258 tys. zł (3,90%); 2022 r. - 317 tys. zł (4,24%); 2023 r. - 411 tys. zł (4,74%) oraz za I kwartał 2024 r. - 155 tys. zł (6,23%).

⁹⁸ Na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Koszalinie.

⁹⁹ W wysokości 30 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji - modernizacja instalacji węża ciepłowniczego wraz z montażem reduktora ciśnienia wody oraz na zakup urządzeń do sterowania oświetleniem scenicznym w wysokości 137 tys. zł.

¹⁰⁰ Na modernizację budynku Teatru.

W latach 2021-2024 (do 31 marca) Organizator zwiększył dotację podmiotową dla Teatru cztery razy na łączną kwotę 1 130 tys. zł, tj.:

- dwa razy w zakresie planu wynagrodzeń osobowych na podstawie uchwały nr XXXIV/570/2021 Rady Miejskiej w Koszalinie z 24 czerwca 2021 r. o kwotę 100 tys. zł oraz uchwałą nr LXII/900/2023 Rady Miejskiej w Koszalinie z 27 kwietnia 2023 r. o kwotę 150 tys. zł;

- dwa razy w zakresie działalności statutowej na podstawie uchwały nr LXXII/1008/2024 Rady Miejskiej w Koszalinie z 25 stycznia 2024 r. o kwotę 550 tys. zł oraz uchwały nr LXXIV/1031/2024 Rady Miejskiej w Koszalinie z 29 lutego 2024 r. o kwotę 330 tys. zł.

Dodatkowo, w badanym okresie, Teatr otrzymywał od Organizatora siedem razy dotacje podmiotowe na realizację zadań bieżących na łączną kwotę 1 945 tys. zł, tj. na dofinansowanie działalności bieżącej z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego w łącznej wysokości 1 575 tys. zł¹⁰¹ oraz na KKM „m-Teatr”¹⁰² w łącznej wysokości 370 tys. zł¹⁰³.

(akta kontroli str. 653-656)

W badanym okresie Teatr składał do Organizatora roczne sprawozdania finansowe z rozliczenia otrzymanej dotacji podmiotowej oraz informacje z wykorzystania dotacji celowych otrzymanych z budżetu miasta Koszalin. Złożone do Organizatora roczne sprawozdania finansowe z realizacji planu finansowego za wszystkie lata były zgodne ze złożonymi sprawozdaniami do GUS F-02/dk¹⁰⁴ oraz Rachunkiem Zysków i Strat¹⁰⁵.

(akta kontroli str. 652)

Częścią składową informacji z wykonania planu finansowego za rok kalendarzowy była informacja o wykonaniu planu rzeczowego, w którym Teatr m.in. informował Organizatora o ilości spektakli, w tym premier, liczby widzów oraz zamieszczał krótki opis premier, ważnych wydarzeń, festiwali i przeglądów. Teatr składał również szczegółowe informacje z wykorzystania dotacji celowych otrzymanych z budżetu województwa zachodniopomorskiego. Organizator nie kwestionował wykorzystania przyznanych dotacji podmiotowych ani dotacji celowych.

(akta kontroli str. 461-519)

4.5 W strukturze Teatru nie funkcjonowała komórka dedykowana pozyskiwaniu sponsorów, nie zatrudniano też samodzielnego pracownika w celu pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym od sponsorów. Dyrektor wyjaśnił, że w badanym okresie Teatr nie otrzymał dodatkowych środków finansowych od sponsorów, natomiast zawierał umowy na sprzedaż miejsc reklamowych na nośnikach reklamowych Teatru takich jak m.in. programy teatralne czy repertuary.

(akta kontroli str. 27-50, 100)

4.6 Zgodnie z przedstawionymi sprawozdaniami stan należności w Teatrze wynosił wg stanu na: 31 grudnia 2021 r. – 129 tys. zł, w tym: 8 tys. zł należności wymagalnych; 31 grudnia 2022 r. – 60 tys. zł, w tym: 0,4 tys. zł należności wymagalnych; 31 grudnia 2023 r. – 96 tys. zł, w tym: 18 tys. zł należności wymagalnych.

(akta kontroli str. 461-519)

Kwartalne sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych¹⁰⁶ za 4 kwartał 2023 r. oraz za 1 kwartał 2024 r. nie zawierały błędów i były zgodne z saldami stanu kont księgowych. Sprawozdanie Rb-N wg stanu na

¹⁰¹ 2021 r. – 500 tys. zł; 2022 r. – 500 tys. zł; 2023 r. – 575 tys. zł.

¹⁰² Koszalińskie Konfrontacje Młodych „m-Teatr”.

¹⁰³ 2021 r. – 100 tys. zł; 2022 r. – 90 tys. zł; 2023 r. – 90 tys. zł; 2024 (I kwartał) – 90 tys. zł.

¹⁰⁴ Sprawozdanie F-02/dk - roczne sprawozdanie o finansach instytucji kultury; dalej F-02/dk.

¹⁰⁵ Dalej: RZiS.

¹⁰⁶ Dalej: Sprawozdanie Rb-N.

31 marca 2024 r. wykazywało należności w wysokości 134 tys. zł, w tym: 4 tys. zł należności wymagalnych.

(akta kontroli str. 111, 180, 188-205)

Należności wymagalne wykazane na 31 grudnia 2023 r. dotyczyły trzech kontrahentów i zostały uregulowane w terminach: 0,4 tys. zł – 2 stycznia 2024 r.; 0,4 tys. zł – 11 stycznia 2024 r.; 18 tys. zł – 1 lutego 2024 r.

Należności wymagalne wykazane na 31 marca 2024 r. dotyczyły trzech kontrahentów i zostały uregulowane w terminach: 0,4 tys. zł – 2 kwietnia 2024 r.; 3 tys. zł – 10 kwietnia 2024 r. oraz 0,6 tys. zł – 22 kwietnia 2024 r.

(akta kontroli str. 181-182)

Złożone przez Teatr 30 stycznia 2023 r. do Urzędu sprawozdanie z dokonanych umorzeń należności cywilnoprawnych jednostek organizacyjnych oraz stosowania innych ulg wskazywało na umorzenie w całości należności przeterminowanych wraz z odsetkami trzem dłużnikom na łączną kwotę 8 tys. zł¹⁰⁷ oraz rozłożenie na raty należności kontrahenta w wysokości 17 tys. zł.

(akta kontroli str. 183-187)

4.7 Kwartalne sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji¹⁰⁸ według stanu na koniec 4 kwartału 2023 r. i 1 kwartału 2024 r. wykazywało kwotę 170 tys. zł w pozycji długoterminowe kredyty i pożyczki od pozostałych krajowych instytucji finansowych oraz odsetki naliczone od zobowiązań niewymagalnych w wysokości 54 tys. zł; nie wykazano zobowiązań wymagalnych.

Dyrektor wyjaśnił: *W 2020 r. BTD otrzymał 170.000,00 zł subwencji finansowej z Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR) w ramach „Tarczy Finansowej Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm”. Wsparcie miało zostać umorzone w 100% wartości subwencji finansowej po spełnieniu określonych warunków. Dnia 05.06.2021 r. BTD złożył wniosek do PFR o umorzenie subwencji. Przez okres prawie dwóch lat nie otrzymaliśmy ani od PFR ani od Bałtyckiego Banku Spółdzielczego w Darłowie żadnej informacji dotyczącej samej subwencji, byliśmy przekonani zatem, że złożenie przez nas, na wniosek PFR z dnia 19.05.2021 r. oświadczenia z dnia 05.06.2021 r. kończy postępowanie w sprawie. W 2023 r. otrzymaliśmy decyzję z PFR, w której poinformowano nas o konieczności zwrotu przyznanej subwencji. Złożyliśmy odwołanie wraz z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego do wydanej decyzji. Przesłanki prawne wskazują, iż wydana dla BTD niekorzystna decyzja jest niezgodna z obowiązującymi przepisami. Zmiana postanowień regulaminu, na który powołuje się PFR została wprowadzona po przyznaniu i otrzymaniu subwencji, wskazując, iż BTD posiada statut dużego przedsiębiorstwa. Zarówno forma prawna, jak i charakter oraz zakres prowadzonej działalności nie daje podstawy do określenia statusu teatru jako „dużego przedsiębiorstwa”. Postanowienia regulaminu, na który powołuje się PFR weszły w życie 28 maja 2020 r. i nie powinny mieć zastosowania, ponieważ prawo nie działa wstecz.(...) Na mocy art. 35d ustawy o rachunkowości w 2023 r. utworzono rezerwę na zobowiązanie tj. prawdopodobne odsetki od subwencji otrzymanej z PFR naliczone od dnia, w którym upłynął termin płatności żądanej kwoty do dnia bilansowego. W księgach rachunkowych na dzień 31.12.2023 r. dokonano wyceny rezerwy, którą zarachowano w ciężar kosztów finansowych (53.766,83 zł) oraz równolegle ujęto jako rezerwę na przyszłe zobowiązanie.(...)*

(akta kontroli str. 171-179, 428, 552)

¹⁰⁷ Decyzja z 27 stycznia 2023 r. należność 3 tys. zł, odsetki 3 tys. zł – bezskuteczna egzekucja; Decyzja z 20 grudnia 2022 r. należność 0,8 tys. zł, odsetki 0,05 tys. zł – bezskuteczna egzekucja; Decyzja z 20 grudnia 2022 r. należność 2 tys. zł, odsetki 0,1 tys. zł – zgon dłużnika, bezskuteczna egzekucja.

¹⁰⁸ Dalej: Sprawozdanie Rb-Z

Zobowiązania Teatru wyniosły ogółem wg stanu na: 31 grudnia 2021 r. 558 tys. zł¹⁰⁹; 31 grudnia 2022 r. 603 tys. zł¹¹⁰, 31 grudnia 2023 r. 726 tys. zł¹¹¹ i 31 marca 2024 r. 949 tys. zł¹¹².

(akta kontroli str. 112)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Teatr podejmował skuteczne działania zmierzające do pozyskania wsparcia z MKiDN. Dodatkowe środki finansowe pozyskiwał od Organizatora, głównie w formie zwiększonej dotacji podmiotowej oraz dotacji celowych, które zostały w całości wykorzystane i rozliczone. Sprawozdania składano w terminie, nie dopuszczono do powstania zobowiązań wymagalnych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Niepowierzanie Głównej Księgowej obowiązków wykraczających poza zakres kompetencji głównego księgowego określony w ustawie o finansach publicznych.
2. Publikowanie w BIP informacji o naborach na wolne stanowiska pracy w Teatrze.
3. Ustalenie wartości nabytych autorskich praw majątkowych oraz licencji, ujęcie ich w ewidencji wartości niematerialnych i prawnych oraz inwentaryzowanie.
4. Rozwiązanie umów licencyjnych zawartych z pracownikiem na odpłatne korzystanie z dzieł wykonanych w ramach obowiązków służbowych.
5. Zawieranie w umowach o dzieło na aranżacje muzyczne zapisów przenoszących autorskie prawa majątkowe umożliwiające korzystanie i rozporządzanie ww. dziełem przez Teatr.
6. Wprowadzenie aktualizacji Regulaminu wynagradzania.
7. Zwiększenia nadzoru nad realizacją obowiązku przekazywania danych zgodnych ze stanem faktycznym do GUS.
8. Umożliwienie osobom ze szczególnymi potrzebami korzystania ze wszystkich pomieszczeń ogólnodostępnych BTD.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

¹⁰⁹ Zobowiązania wobec dostawców 52 tys. zł; zobowiązania wobec budżetu 221 tys. zł; zobowiązania z tyt. wynagrodzeń i inne zobowiązania wobec pracowników 96 tys. zł, kaucje 18 tys. zł oraz zobowiązania z tyt. otrzymanych pożyczek i subwencji 170 tys. zł.

¹¹⁰ Zobowiązania wobec dostawców 75 tys. zł; zobowiązania wobec budżetu 211 tys. zł; zobowiązania z tyt. wynagrodzeń i inne zobowiązania wobec pracowników 129 tys. zł, kaucje 18 tys. zł oraz zobowiązania z tyt. otrzymanych pożyczek i subwencji 170 tys. zł.

¹¹¹ Zobowiązania wobec dostawców 91 tys. zł; zobowiązania wobec budżetu 234 tys. zł; zobowiązania z tyt. wynagrodzeń i inne zobowiązania wobec pracowników 177 tys. zł oraz zobowiązania z tyt. otrzymanych pożyczek i subwencji 170 tys. zł i rezerwy na zobowiązania 54 tys. zł.

¹¹² Zobowiązania wobec dostawców 126 tys. zł; zobowiązania wobec budżetu 259 tys. zł; zobowiązania z tyt. wynagrodzeń i inne zobowiązania wobec pracowników 341 tys. zł oraz zobowiązania z tyt. otrzymanych pożyczek i subwencji 170 tys. zł i rezerwy na zobowiązania 54 tys. zł.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 11 września 2024 r.

Kontrolerzy
Adam Milczarek
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Aleksandra Młynek
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Sylwia Księżopolska
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
p.o. Dyrektor
dr Marcin Stefaniak

.....
podpis

Wystąpienie pokontrolne podpisane elektronicznie

[...]* - Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie wyłączyła z publikacji fragmenty wystąpienia pokontrolnego oznaczone w niniejszy sposób na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r., o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) i art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1799), w związku z objęciem tych fragmentów tajemnicą statystyczną.